

אמרי שפר אוסף 'רמב'
מתוך "ליקוטי שמואל"
מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ
eisikovits1@gmail.com

אומר הגאון ר' חיים עוזר זצ"ל שדברי החפץ חיים הם כמו ה"מן" של דור המדבר שנער וזקן כל אחד היה טועם בו לפי טעמו, וכמו כן דברי הח"ח הרי הם ערבים ומתקבלים הן לנערים או לזקנים ולת"ח מופלגים כולם טועמים בו כל אחד לפי דרגתו .

"אושרנו תלוי במה שבראשנו ולא במה שבכיסנו". (שופנהאואר)

אחד הביאורים על מה שכתב דוד המלך ע"ה: " מַאִין יָבֵא עֲזָרִי" (תהלים קכא, א) הוא רק כשאנו עושים את עצמנו אין - אז יבוא עזרי מאת הבורא יתברך כיוון שיראה שאנו סומכים רק עליו . אולם המילה 'אין' היא בהיפוך אותיות היא 'אני'. אם חלילה האדם סומך על עצמו, אזי בורא עולם אומר לו כביכול: "אם אתה סומך על עצמך, אז תסדר לבד".

אחד הדברים הכי טובים שתוכלו לעשות, זה לטעות. אף אחד לא לומד מלהיות מושלם.

"אין ורד ללא קוצים, אך יש קוצים רבים ללא ורדים" (שופנהאואר)

אינטליגנציות השונות, הן מתנה מהקב"ה. עלינו לדעת כי אנחנו "נמדדים" לא לפי "כמה קיבלנו", אלא על פי מה שעשינו עם ה"מתנות" הללו. כיצד ניצלנו אותן והשתמשנו בהן (ולשם איזו תכלית). או חס וחלילה, בזבזנו אותן...

"אין הקב"ה נותן חכמה אלא למי שיש בו חכמה ." (ברכות נ"ה.) כלומר, אין הקב"ה משרה חכמתו אלא על מי שיש בו כבר כישרון של חכמה טבעית אנושית, ופיתח בעצמו כישרון זה. חכמת ישראל האמתית אין בה מקום לאותו מופת א-לוקי, כביכול, ההופך את הפתי של אתמול לאיש הא-לוקים של היום, מלא החכמה וההתלהבות (רש"י הירש שמות פל"א).

אין לכסות הספר הפתוח בספר אחר . (ישועות חכמה [מבעל מסגרת השלחן על קיצור שו"ע] סימן כ"ז, ס"ק מ"ח, ברכת נפתלי, ח"ב, דף ס"ה, הלכה י"ג) ויש מתירין לכסות הספר הפתוח בספר אחר. (גנזי הקודש, פרק ב', סעיף כ"ז, ובהערה מ"ז, וראה בספר חסידים סימן תתק"ט).

איתא במדרש, במה תרום קרן ישראל בכי תשא, פירוש ע"י צדקה זוכים להרמת קרן ישראל.

אך את שבתתי תשמרו. אך מיעוט הוא, כמו גבי הגעלת כלים שכתוב אך את הזהב ואת הכסף, ודרשו חז"ל שה"אך" בא למעט את החלודה והעופרת. שיש לנקות לפני ההגעלה את החלודה, כמו"כ אפשר לדרוש כאן שלפני שבת יש לנקות את החלודה מן הגוף, ולטהר את עצמו בתשובה לקראת שבת, כדי שיכנס לשבת כשהוא נקי, ואז יוכל לקבל את השבת בשלמות (שפת אמת)

אמר הרה"ק ה'אמרי חיים' מוויז'ניץ, בשם הגאון רבי שמעון הירש, דיין בבודפשט: ההבדל בין יהודי לגוי, הוא: הגוי רוצה לצאת מהצרה, לא אכפת לו באיזו דרך. אולם כאשר יהודי נמצא בצרה, הוא חושב באיזו זכות יוכל לצאת מן הצרה. כיצד יוכל לתקן את מעשיו, איזו קבלה יוכל לקבל על עצמו.

אם רצוננו שאנשים ילכו אחרינו ויוציאו מעצמם את המיטב. חייב להיות חזון שייתן לנו השראה ושיאמר לנו מדוע עלינו לעשות את מה שמבקשים מאתנו לעשות. חייב להיות נראטיב: קרה כך וכך, אנחנו כאלה וכאלה, וזו הסיבה שהחזון כה חשוב לנו. ואז מוכרחים להיות חוק, קוד, תשומת לב קפדנית לפרטים – המאפשרים לנו לתרגם את החזון למציאות

ולתפוק את כאבי העבר לברכות העתיד. שילוב יוצא דופן זה, שכמעט ואינו קיים בשום קובץ חוקים אחר, הוא הנותן לתורה את כוחה העל-זמני. זהו מודל לכל מי שמבקש להוביל אנשים בנתיב העולה אל הגדולה.

בגיל ההתבגרות, גיל של חיפוש פעיל אחר זהות ותכלית, הרוחניות היא ממד מרכזי. וכאשר יש שותפות בין-דורית של זיקה לדברמה גדול, מתחשל אצל הילד חוסן פנימי אדיר. לא נחטא למציאות אם נאמר שהיחסים בין ההורים לילדים משקפים, בייחוד ביהדות, את היחסים בין א-לוקים לבינינו. (הרב ד"ר לורד יונתן זקס ז"ל)

בגמ' (יומא כ"ב): איתא: "אסור למנות את ישראל, אפילו לדבר מצוה". וכן פסק הרמב"ם (הל' תמידין פ"ד ה"ד). לכך, כשרוצים לומר דבר שבקדושה במנין עשרה, נוהגים למנות את הנוכחים בפסוק מתנ"ך שיש בו עשר תיבות, תיבה לאיש, עד שמשלים למנין עשרה.

בדרך כלל במאפיות מהודרות ממנים אדם להשגיה ולבדוק כל מצה לכפולות ולנפחות, ומוציאים כל החששות, ועם כל זאת טוב לכל אחד גם לבדוק בביתם, שלפעמים נמצאות שאלות.

בכל המקרים שמנהיגות תלויה בתכונותיו של המנהיג, ולא בתפקידו או בתוארו – מנהיגות מהסוג שמקס וְבר כינה סמכות כריזמטית – אין אבחנה בין גברים ונשים.

בכל שיר השירים יש פסוק אחד בלבד המתחיל באות "ו" - "וחכך כיון הטוב", לרמז על ששה זמנים שמקדשים בהם על היין: שבת, פסח, שבועות, ראש השנה, סוכות, ושמיני עצרת... זהו גם, אמרו, "ויין ישמח לבב אנוש"; ו-יין, ו' זמנים ישמח היין לבב אנוש.

בסוף, הילדים שלנו לא יזכרו מה קנינו להם. הם יזכרו מה עשינו וחוינו איתם.

בספר תנחומך ישעשעו נפשי הביא: דרש הרה"ק רבי יוחנן מטולנא ז"ע: 'קח לך' - כל יהודי צריך לבחור לעצמו 'בשמים ראש' - מנהיג שראשו בשמים. וכי תשאל, מנין אדע מי הוא הרבי האמיתי שהוא 'בשמים ראש'? התשובה היא, 'מר דרור' - רבי הקורא דרור לכל המרים, מחזק אנשים אומללים, ויודע תמיד לומר את המילה הנכונה שתעודד ותשמח את מר הנפש, אותו יהודי המשמח אנשים בכל עת, הוא הצדיק האמיתי שראשו בשמים. (ילקוט מאיש לרעהו)

בתפילת מוסף של הימים הנוראים נאמר: "ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רע הגזרה, ולכאורה לשון "מעבירין" אומרת דרשני: מדוע לא נאמר "מבטלים" או "מקרעים" את רע הגזרה אלא – אמר רבי חיים – העניין יובן על פי דברי המכילתא בפרשת משפטים: "גויים אין להם פדיון, ישראל יש להם פדיון, שנאמר: 'נתתי כפרך מצרים כוש וסבא תחתך'". כלומר, כאשר נגזרת גזרה על ישראל והם עושים תשובה, מעבירים אותה מן השמים אל הגויים, כי לאחר שיצאה הגזרה היא מוכרחת לחול על מישהו! לכן, "ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה", כי לאחר שנגזרה הגזרה אי אפשר לבטלה, אלא שהתשובה מעבירה אותה אל הגויים! (רבי חיים קנייבסקי שליט"א)